

Народна банка Србије

PREGLJED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

26–30. avgust 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Аvgust 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 30. 8. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.648,40	0,24%	25,31%
Dow Jones Industrial	SAD	41.563,08	0,94%	19,70%
NASDAQ	SAD	17.713,63	-0,92%	26,21%
Dax 30	Nemačka	18.906,92	1,47%	18,56%
CAC 40	Francuska	7.630,95	0,71%	4,29%
FTSE 100	Velika Britanija	8.376,63	0,59%	12,60%
NIKKEI 225	Japan	38.647,75	0,74%	18,48%
Shanghai Composite	Kina	2.842,21	-0,43%	-8,90%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,39%	1,7	-59,0
	10y	2,30%	7,5	-16,8
Francuska	2y	2,62%	2,6	-62,6
	10y	3,02%	9,1	4,3
Španija	2y	2,67%	2,8	-66,2
	10y	3,13%	11,3	-34,9
Italija	2y	2,90%	9,4	-72,9
	10y	3,70%	13,4	-41,5
UK	2y	4,11%	43,2	-104,0
	10y	4,02%	10,3	-34,5
SAD	2y	3,95%	3,3	-91,4
	10y	3,90%	10,4	-20,4
Kanada	2y	3,33%	9,5	-131,6
	10y	3,16%	12,8	-40,3
Japan	2y	0,36%	-0,4	33,5
	10y	0,89%	-0,3	24,4
Kina	2y	1,53%	-5,2	-58,3
	10y	2,17%	2,1	-40,9

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1050	-1,11%	1,95%	USD/EUR	0,9050	1,13%	-1,91%
EUR/GBP	0,8423	-0,58%	-1,60%	USD/GBP	0,7622	0,54%	-3,49%
EUR/CHF	0,9401	-0,99%	-1,76%	USD/CHF	0,8508	0,12%	-3,64%
EUR/JPY	161,57	-0,17%	2,45%	USD/JPY	146,23	0,95%	0,50%
EUR/CAD	1,4920	-1,18%	1,63%	USD/CAD	1,3502	-0,07%	-0,32%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,65%	-1,0	0,8	5,33%	0,0	2,0	4,95%	0,0	-23,5	1,22%	1,0	-48,8
1M	3,59%	-0,6	-4,8	5,20%	-8,1	-13,2	4,94%	-1,1	-32,5	1,21%	0,0	-49,6
3M	3,49%	-3,5	-30,5	5,02%	-6,4	-38,5	4,88%	-1,4	-57,6	1,26%	-2,4	-38,6
6M	3,36%	-2,2	-62,7	4,71%	-6,5	-74,6	4,74%	-2,7	-89,5	1,39%	-1,3	-8,5
12M	3,09%	-1,4	-101,4	4,22%	-8,3	-115,3	4,46%	-4,4	-132,3	1,55%	-1,0	52,3

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	3,75*	-0,25	6. 6. 2024.	12. 9. 2024.	3,50
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	18. 9. 2024.	5,00–5,25
Banka Engleske	5,00	-0,25	1. 8. 2024.	19. 9. 2024.	5,00
Banka Kanade	4,50	-0,25	24. 7. 2024.	4. 9. 2024.	4,25
Narodna banka Švajcarske	1,25	-0,25	20. 6. 2024.	26. 9. 2024.	1,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 1,11% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,1044 do 1,1202 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1050 do 1,1171 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak su porasle političke tenzije na Bliskom istoku, što je dovelo do jačanja dolara prema evru, jer su investitori kupovali dolar kao valutu sigurnog utočišta. Tokom dana objavljen je podatak o IFO indeksu poslovne klime u Nemačkoj, koji je u avgustu smanjen sa 87,0 na 86,6, čime se našao na najnižem nivou od februara. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je sa 87,1 na 86,5, čime se našla na najnižem nivou od jula 2020. godine, dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci smanjena sa 87,0 na 86,8, čime se našla na najnižem nivou od februara. Pored toga, objavljen je i podatak o porudžbinama trajnih dobara u SAD, koje su u julu povećane za 9,9% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 5,0%), nakon pada od 6,9% u junu. Kurs EUR/USD se na kraju dana našao na nivou od 1,1171 američki dolar za evro, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.

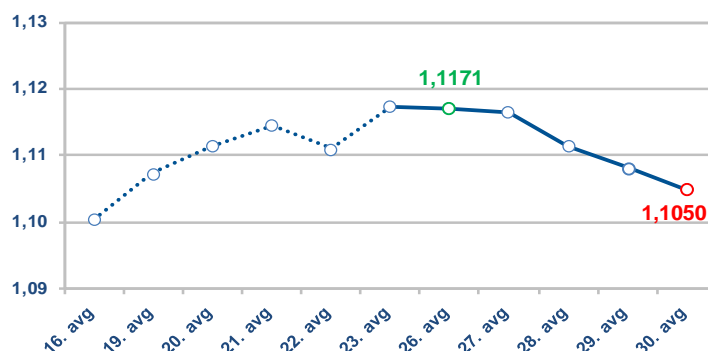
U utorak se kurs EUR/USD uglavnom kretao oko nivoa od 1,1170 američkih dolara za evro, bez većih dnevnih oscilacija. Tokom dana objavljen je finalni podatak o stopi rasta BDP-a u Nemačkoj, koja je u drugom tromesečju iznosila -0,1% u odnosu na prvo tromesečje, u skladu sa očekivanjima i preliminarnom procenom, dok je godišnja stopa rasta BDP-a na kraju drugog tromesečja iznosila 0,0%. Pored toga, objavljen je indeks poverenja potrošača u SAD, koji je u avgustu povećan sa 101,9 na 103,3, čime se našao na najvišem nivou u prethodnih šest meseci. Komponenta trenutne situacije je povećana sa 133,1 na 134,3, dok je komponenta očekivanja povećana sa 81,11 na 82,5.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema američkom dolaru za 1,11%

U sredu je dolar nastavio da jača prema evru usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred kraj meseca. Pored toga, predsednik FED-a iz Atlante Bostik izjavio je da je možda došlo vreme za smanjenje kamatnih stopa, ali da su mu potrebne dodatne informacije pre nego što bude bio spreman da podrži početak ublažavanja monetarne politike.

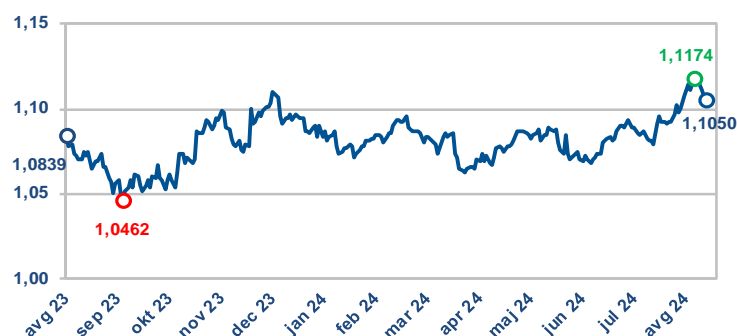
U četvrtak je evro oslabio prema dolaru nakon objave podatka o stopi inflacije u Nemačkoj, koja je u avgustu na mesečnom nivou iznosila -0,2%, nakon što je u julu zabeležila rast od 0,5%. Godišnja inflacija iznosila je 2,0%, čime se našla na najnižem nivou od marta 2021. godine i bila je ispod očekivanja (2,2%) i podatka iz jula (2,6%). S druge strane, dolar je ojačao prema evru nakon objavljivanja podatka o stopi rasta BDP-a u SAD, koja je, prema drugoj proceni, u drugom tromesečju iznosila 3,0% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), iznad očekivanja i podatka iz prve procene (oba su iznosila 2,8%). Lična potrošnja, koja čini najveći deo BDP-a SAD, povećana je za 2,9%, takođe iznad očekivanja (2,2%) i podatka iz prve procene (2,3%).

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

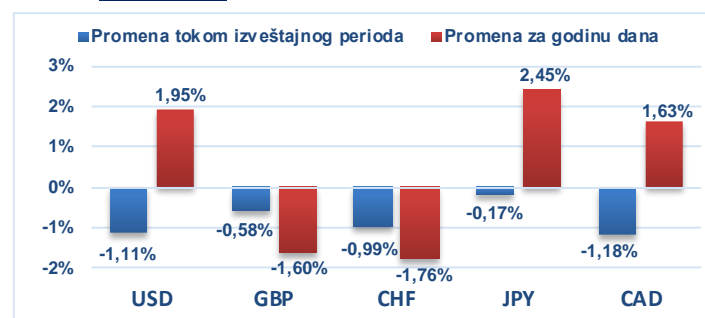
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Poslednjeg dana nedelje dolar je nastavio da jača prema evru, nakon što je objavljen podatak o stopi rasta PCE deflatora u SAD, koja je u julu na mesečnom nivou iznosila 0,2%, nakon rasta od 0,1% u junu, dok je na godišnjem nivou iznosila 2,5% (nepromenjeno u odnosu na podatak iz juna). Lična potrošnja je povećana za 0,5% u julu, (nakon 0,3%). Tokom dana je objavljen i podatak o inflaciji u zoni evra, koja je u avgustu na mesečnom nivou iznosila 0,2%, dok je na godišnjem nivou iznosila 2,2%, čime se našla na najnižem nivou od jula 2021. godine.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1050 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD povećani su na delu krive od jedne godine i duže, dok su na kraćim ročnostima ostali gotovo isti. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 3 b.p., na 3,95%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 10 b.p., na 3,90%.

Objavljeni podaci pokazali su da je privreda SAD u drugom tromesečju rasla brže nego što se prvobitno mislilo, podstaknuta snažnom potrošnjom stanovništva, dok je pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu pažnju, PCE deflator, u julu na mesečnom nivou nastavio rast umerenim tempom, u skladu sa očekivanjima. Iako za sada podaci i dalje ukazuju na scenario mekog prizemljenja, potencijalno hlađenje tržišta rada moglo bi uticati na pad potrošnje u narednom periodu i dovesti do usporavanja američke privrede. Izveštaj o zapošljavanju koji će biti objavljen u petak, 6. septembra, pokazaće da li je zaista došlo do značajnijeg usporavanja tržišta rada SAD.

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u julu iznosila je 0,2% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,1% u junu. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,5%, u skladu sa očekivanjima i podatkom s kraja juna (2,5%). Bazni PCE indeks u julu je povećan za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, takođe u skladu sa očekivanjima i junskim podatkom. Rast baznog PCE indeksa za poslednju godinu dana iznosio je 2,6%, kao i na kraju prethodnog meseca, dok je očekivan rast od 2,7%. Lična potrošnja u SAD u julu je povećana za 0,5%, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,3% u junu.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema drugoj proceni, u drugom tromesečju 2024. godine iznosila je 3,0% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), iznad očekivanja i podatka iz prve procene (2,8%), nakon rasta od 1,4% u prethodnom tromesečju. Lična potrošnja, koja čini najveći deo (više od dve trećine) BDP-a SAD, povećana je u drugom tromesečju za 2,9%, takođe iznad očekivanja (2,2%) i podatka iz prve procene (2,3%), nakon što je u prethodnom tromesečju zabeležila rast od 1,5%.

Godišnja stopa rasta PCE deflatora u julu iznosila 2,5%, u skladu sa očekivanjima i junskim podatkom

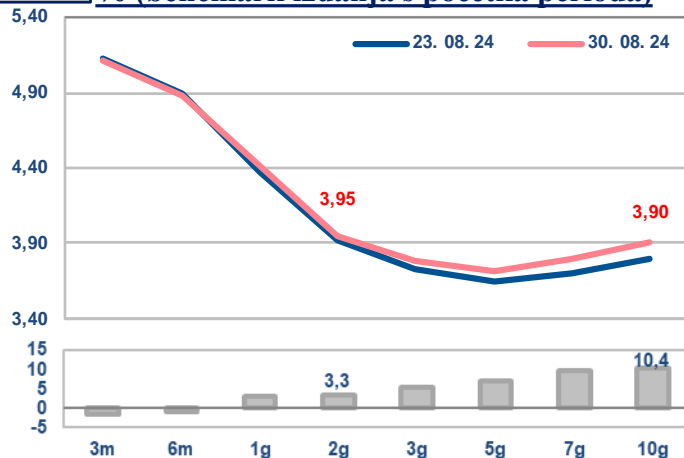
Predsednik FED-a iz Atlante Bostik izjavio je da je možda došlo vreme za smanjenje kamatnih stopa, ali da još uvek čeka dodatne podatke koji bi podržali odluku o smanjenju stopa na septembarskom sastanku. Bostik je naglasio da je njegov vremenski okvir za početak smanjenja kamatnih stopa pomećen usled toga što je inflacija u prethodnom periodu smanjena brže nego što se očekivalo. Izjava Bostika usledila je nakon obraćanja predsednika FED-a Pauela u Džeksonu Holu, gde je izjavio da je došlo vreme da se prilagodi stav monetarne politike.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 24. avgusta blago je smanjen, sa 233 hiljade na 231 hiljadu, dok se očekivalo da iznosi 232 hiljade. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji povećan je sa 1,855 mln na 1,868 mln, a očekivalo se da iznosi 1,870 mln.

Indeks poverenja potrošača u SAD, prema podacima za avgust, povećan je sa 101,9 u julu na 103,3, dok se očekivao pad na 100,8. Komponenta procene trenutne situacije povećana je sa 133,1 na 134,4, dok je komponenta očekivanja povećana sa 81,1 na 82,5.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg. ■ promena (u baznim poenima)

1.10

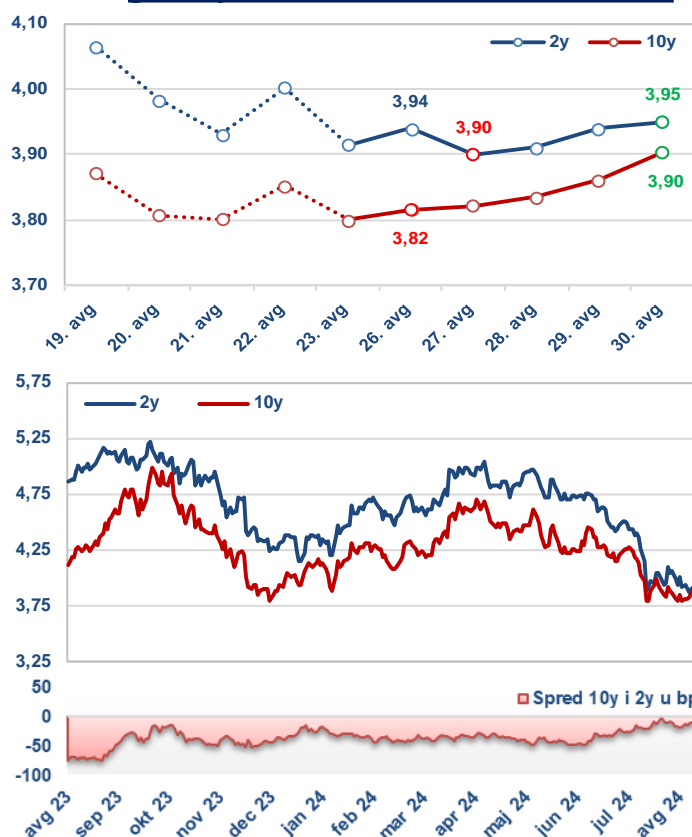
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Porudžbine trajnih dobara, preliminarno, M/M	Jul	5,0%	9,9%	-6,9%
Stopa rasta BDP-a, druga procena, Q/Q anualizovano	T2	2,8%	3,0%	1,4%
Stopa rasta PCE deflatora, Y/Y	Jul	2,5%	2,5%	2,5%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su na delu krive od četiri godine i duže, dok su na kraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 2 b.p., na 2,39%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 7,5 b.p., na 2,30%.

Prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su tokom nedelje, iako su objavljeni podaci koji ukazuju na usporavanje inflacije u zemljama zone evra. Brojni članovi ECB-a pozivaju na oprez prilikom donošenja budućih odluka o smanjenju kamatnih stopa, usled zabrinutosti oko bazne inflacije, posebno inflacije usluga, koja je i dalje znatno iznad cilja ECB-a. Na rast prinosa uticale su i geopolitičke tenzije na Bliskom istoku, koje mogu narušiti globalno snabdevanje naftom i uticati na rast inflacije.

Na sastanku ECB-a u septembru očekuje se smanjenje kamatnih stopa za 25 b.p., ali su tempo i obim daljeg smanjenja neizvesni.

Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, iznosila je 0,2% u avgustu u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon što je u julu stagnirala. Procenjuje se da je godišnja inflacija iznosila 2,2%, u skladu sa očekivanjima, čime se našla na najnižem nivou od jula 2021. godine, nakon 2,6% s kraja jula ove godine. U odnosu na isti mesec prethodne godine, bazna inflacija je iznosila 2,8%, u skladu sa očekivanjima, nakon 2,9% u julu. Inflacija u sektoru usluga iznosila je 4,2%, nakon što je na kraju prethodnog meseca iznosila 4,0%.

Stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u avgustu je iznosila -0,2% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,0%), nakon što je u julu zabeležila rast od 0,5%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, inflacija je iznosila 2,0%, čime se našla na najnižem nivou od marta 2021. godine i bila je ispod očekivanja (2,2%), nakon rasta od 2,6% s kraja jula. Podaci ukazuju da je usporavanje inflacije u avgustu rezultat nižih cena energenata (-5,1% u odnosu na isti mesec prethodne godine). Prema procenama, bazna inflacija smanjena je sa 2,9% na 2,8%.

Godišnja inflacija u zoni evra iznosila 2,2% u avgustu, čime se našla na najnižem nivou od jula 2021. godine

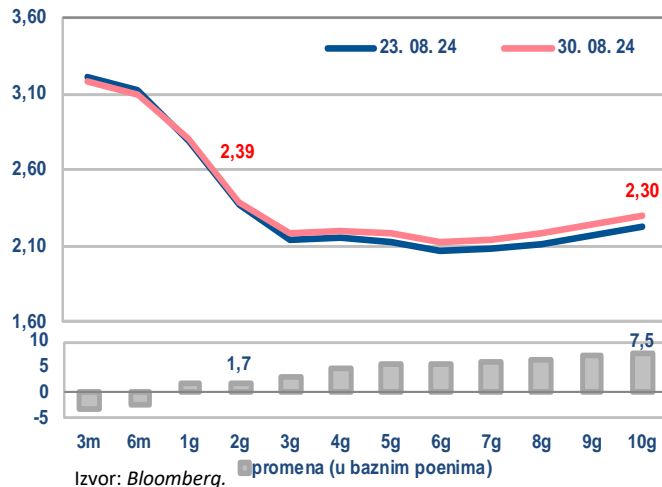
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u avgustu je smanjen sa 87,0 na 86,6 (očekivano 86,0), čime se našao na najnižem nivou od februara. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je sa 87,1 na 86,5, čime se našla na najnižem nivou od jula 2020. godine, u skladu sa očekivanjima. Komponenta očekivanja za narednih šest meseci smanjena je sa 87,0 na 86,8 (revidirano sa 86,9), čime se našla na najnižem nivou od februara (očekivano 85,8).

Stopa nezaposlenosti u zoni evra u avgustu je smanjena sa 6,5% na 6,4%, dok se očekivalo da se zadrži na nepromenjenom nivou. Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj u avgustu je zadržana na 6,0%, u skladu sa očekivanjima i podatkom iz jula.

Član ECB-a Izabel Šnabel izjavila je da se inflacija kreće u skladu sa projekcijama ECB-a, što smanjuje rizik da bi dalje smanjenje kamatnih stopa poremetilo proces dezinflacije, ali je naglasila da ECB mora biti više oprezna kako monetarna politika bude sve manje restriktivna.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

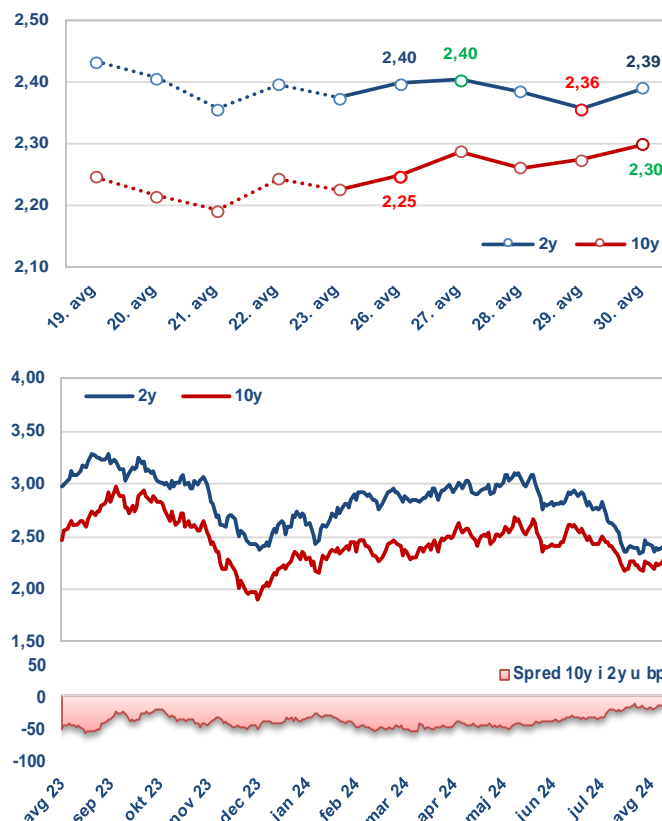
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Inflacija u zoni evra, Y/Y	Avg.	2,2%	2,2%	2,6%
Stopa nezaposlenosti u zoni evra	Jul	6,5%	6,4%	6,5%
Inflacija u Nemačkoj, preliminarno, Y/Y	Avg.	2,2%	2,0%	2,6%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

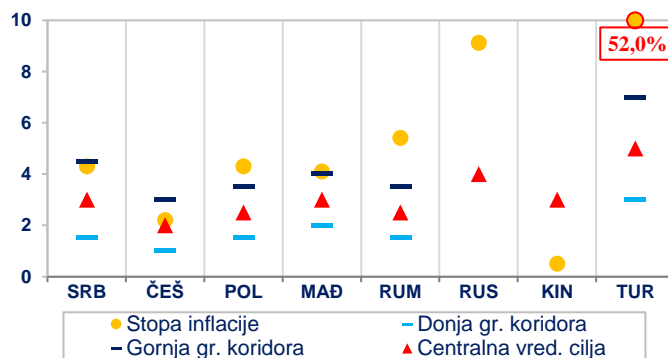
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	6,00	-0,25	11. 7. 2024.	12. 9. 2024.	5,70
Češka (CNB)	4,50	-0,25	1. 8. 2024.	25. 9. 2024.	4,25
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	4. 9. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	6,75	-0,25	23. 7. 2024.	24. 9. 2024.	6,50
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	4. 10. 2024.	-
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	19. 9. 2024.	50,00
Rusija (CBR)	18,00	2,00	26. 7. 2024.	13. 9. 2024.	18,45
Kina (PBoC)	1,70	-0,10	22. 7. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T3 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Bugarska je realizovala *triple-tranche* emisiju evroobveznica na međunarodnom tržištu u ukupnom iznosu od 4,35 mlrd evra (protivvrednost u evrima). Emitovane su dve obveznice ročnosti osam i 20 godina denominovane u evrima, kao i dvanaestogodišnje obveznice denominovane u dolarima:

- Obveznica ročnosti osam godina u evrima emitovana je po stopi prinosa od 3,823% (MS + 135 b.p.) i uz kuponsku stopu od 3,625%; realizacija je iznosila 1,75 mlrd evra;
- Obveznica ročnosti dvadeset godina u evrima emitovana je po stopi prinosa od 4,413% (MS + 190 b.p.) i uz kuponsku stopu od 4,250%; realizacija je iznosila 1,25 mlrd evra;
- Obveznica ročnosti 12 godina u dolarima emitovana je po stopi prinosa od 5,192% (T + 135 b.p.) i uz kuponsku stopu od 5,000%; realizacija je iznosila 1,5 mlrd dolara.

Slovenija (AA-) je realizovala *dual-transche* emisiju tzv. *Samurai* socijalnih obveznica, u ukupnom iznosu od 50 mlrd jena (oko 350 mln dolara). Radi se o obveznicama u jenima, emitovanim u Japanu, a od strane emitenta izvan Japana. Ovo su prve emisije *Samurai* obveznica od strane Slovenije:

- Obveznica ročnosti tri godine emitovana je po stopi prinosa od 0,467% (TONAR + 24 b.p.) i uz kuponsku stopu od 0,750%;
- Obveznica ročnosti pet godina emitovana je po stopi prinosa od 0,487% (TONAR + 29 b.p.) i uz kuponsku stopu od 0,890%.

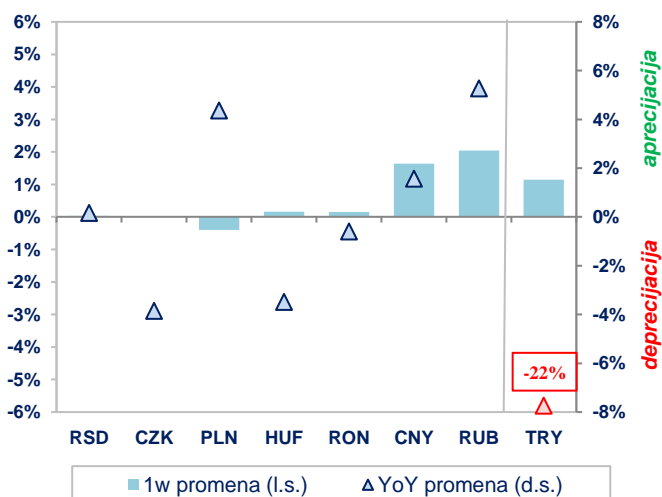
Centralna banka Mađarske je na sastanku održanom 27. avgusta zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 6,75%, u skladu sa očekivanjem većine analitičara (deo analitičara je očekivao smanjenje od 25 b.p.). Referentna stopa je ostala nepromenjena nakon deset uzastopnih smanjenja od ukupno 625 b.p. Viceguverner Barnabaš Virag istakao je da postoji mogućnost jednog ili dva dodatna smanjenja referentne stope do kraja godine (uključujući i septembari sastanak).

Stopa inflacije u Poljskoj u avgustu je, prema preliminarnoj proceni, iznosila 4,3% YoY (0,1% MoM) i nalazi se blago iznad podatka iz jula od 4,2% YoY (1,4% MoM), ali u skladu sa očekivanjem analitičara.

Stopa rasta BDP-a Hrvatske, prema preliminarnoj proceni, u drugom tromesečju 2024. godine iznosi 3,3% YoY (0,8% QoQ), što je ispod nivoa iz prvog tromesečja od 3,9% YoY (1,0% QoQ).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,290	-5,0	-81,0
Češka	3,832	16,0	-45,3
Poljska	5,303	12,9	-25,7
Mađarska	6,142	7,8	-93,7
Rumunija	6,624	-0,7	-15,9
Turska	25,670	13,0	722,0
Kina	2,079	1,9	-54,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (*Refinitiv*) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **0,50%** i kretala se u rasponu od 2.497,79 do 2.525,32 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

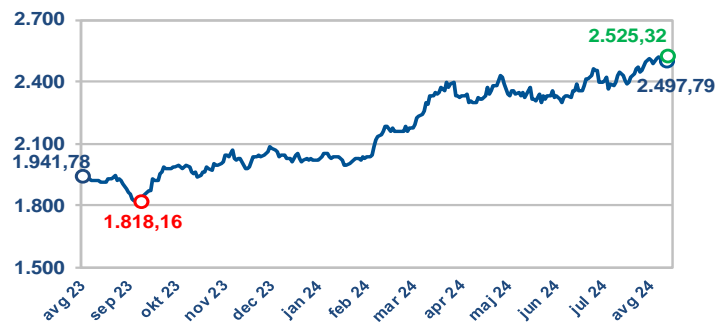
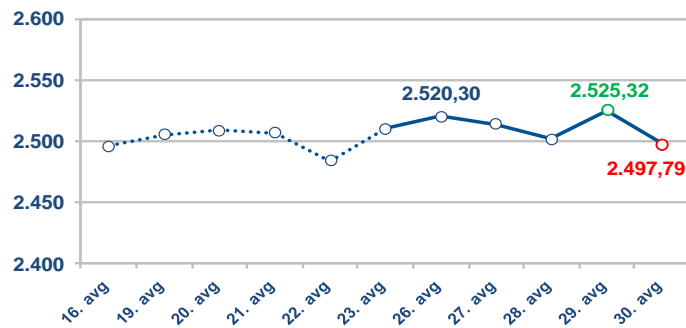
Na pad cene zlata znatno su uticali: smanjen obim uvoza zlata u Kinu; ublažena očekivanja agresivnog smanjenja kamatnih stopa FED-a; objavljivanje boljih od očekivanih podataka o stopi rasta BDP-a u SAD za drugo tromesečje; rast vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD; najava otvaranja novog rudnika zlata u Gani očekivane proizvodnje više od 350.000 unci godišnje, kao i vest da Demokratska Republika Kongo traži nove kupce zlata nakon preuzete potpune kontrole nad kompanijom *Primera Gold*, koja je imala ekskluzivni ugovor o kupovini i prodaji zlata iz istočnih provincija Konga.

Cena zlata smanjena za 0,50% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.497,79 dolara po unci

Na ograničenje većeg pada cene zlata znatno su uticali sledeći faktori: rast tražnje za zlatom usled eskalacija geopolitičkih tenzija na Bliskom istoku i Ukrajini; povećanje neizvesnosti pred predsedničke izbore u SAD u novembru, izjava predstavnika FED-a Rafaela Bostika da su trenutni ekonomski uslovi pogodni za smanjenje kamatnih stopa u septembru, kao i izvoz zlata iz Perua za Indiju, koji je u prvoj polovini 2024. godine povećan za 81% u odnosu na isti period prethodne godine.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa brent od **0,28%**, koja se kretala u rasponu od 78,65 do 81,43 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

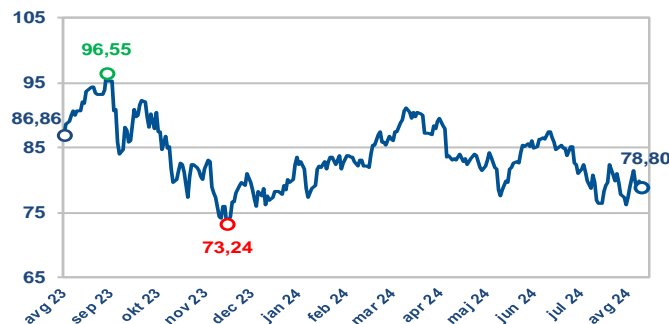
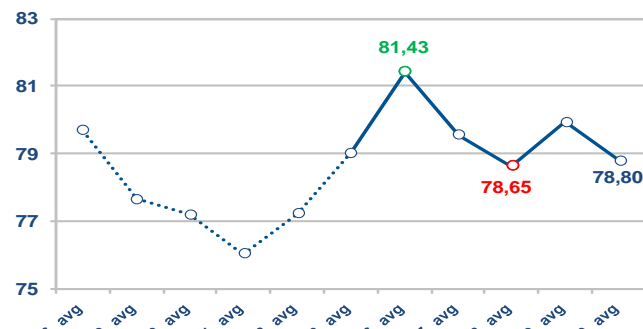
Na pad cene nafte uticali su sledeći faktori: plan grupe *OPEC+* da se započne s povećanjem ponude nafte od oktobra, postepenim rastom proizvodnje, koja je zaustavljena 2022. godine; zabrinutost zbog smanjene globalne tražnje za naftom; prognoza Međunarodne agencije za energetiku (*IEA*) o manjoj tražnji drumskog dizel-goriva u Evropi (državama članicama *OECD*) nego u prvoj godini pandemije; izjava Kamale Haris da izborom za predsednika SAD neće zaustaviti *fracking*, iako se ranije protivila toj tehnici koja se danas koristi u SAD za veću proizvodnju nafte i gasa iz škriljaca, kao i izveštaj Američkog instituta za naftu (*API*) o manjem padu zaliha nafte u SAD u odnosu na očekivanja.

Cena nafte zabeležila pad od 0,28% i na kraju posmatranog perioda iznosila 78,80 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: povećani rizici zbog eskalacije sukoba u Gazi i Crvenom moru; zaustavljen izvoz nafte iz Libije nakon sukoba dve političke frakcije oko kontrole nad centralnom bankom i kontrole tokova novca od prodaje nafte; planovi Iraka i Kazahstana o dodatnom smanjenju isporuka nafte da bi se nadoknadila ranija prekoračenja kvota *OPEC+*; napadi ukrajinskih dronova na ruska skladišta nafte, kao i izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o padu zaliha nafte u SAD.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.